

Pochylić się nad tymi,
którzy chcą,
obudzić pasję,
wzbudzić ciekawość...

Po pierwsze – kultura języka

Rzeczywistość społeczna zmienia się w szybkim tempie i szczególnie przed młodymi ludźmi pojawiają się nowe wyzwania. Często nauczyciele zastanawiają się, jak planować pracę, by zapewnić młodzieży lepszy start w dorosłość. Z moich obserwacji wynika, iż kompetencje, które pozwalają młodym ludziom efektywnie i sprawnie funkcjonować w życiu, to przede wszystkim **kompetencje społeczne**, takie jak: umiejętność nawiązywania relacji z innymi, podejmowanie konstruktywnych interakcji z otoczeniem, komunikowania się, pracy w zespole i negocjacji, a także umiejętność autoprezentacji. Z tym wszystkim bezpośrednio związane jest poczucie własnej wartości.

Kształcenie niezbędnych umiejętności

- Człowiek, jako istota społeczna, powinien zdobyć kompetencje niezbędne w różnych sytuacjach życiowych i zawodowych. Poszukując w przyszłości pracy, zetknie się z wymaganiami typu: **komunikatywność, umiejętność współpracy w zespole, wyrażanie własnego zdania, kreatywność.** Dlatego ważne jest stwarzanie młodym ludziom warunków umożliwiających kształcenie tych umiejętności.

Publiczne zabierania głosu...

- Dzieci i młodzież z terenów wiejskich, o wiele częściej niż ich rówieśnicy z miasta, odczuwają strach przed wystąpieniami przed większą grupą słuchaczy. Wynika to często z niskiego poczucia własnej wartości, różnego rodzaju kompleksów, świadomości popełnianych błędów językowych oraz wpływu środowiska. Dlatego niezwykle ważne jest **rozwijanie takich umiejętności jak: publiczne zabieranie głosu**, odważne wyrażanie opinii, aktywne uczestniczenie w dyskusji, debacie i polemice, poprawna i wyraźna artykulacja, modulacja głosu, wykorzystywanie barwy i siły głosu w zależności od intencji. Istotne jest też pokonanie złych nawyków w wymowie.

Zamierzone cele

- Ucząc języka polskiego, bardzo często przygotowuję uczniów do różnych wystąpień publicznych. Uważam, że jest to ważny aspekt kształcenia, bo przygotowuje młodzież do funkcjonowania w społeczności lokalnej, w sferze publicznej i w ogóle w społeczeństwie.
- Oczekuję wzrostu pewności siebie u nastolatków oraz poczucia własnej wartości. Chciałabym, aby bez skrępowania mogli się prezentować w różnych sytuacjach i dla różnych odbiorców. Pierwszym etapem pracy jest poznanie mocnych i słabych stron, natomiast drugim – próba wyeliminowania błędów poprzez różne ćwiczenia.

Po drugie – korespondencja sztuk

- Bardzo ważnym celem w nauczaniu języka polskiego jest **zapoznanie uczniów z dorobkiem kultury**, uwrażliwienie na jej wartości oraz kształtowanie świadomego uczestnictwa w materialnym i duchowym rozwoju. Istotne jest spojrzenie na dorobek człowieka w sposób uogólniający, zastosowanie szerokiego kontekstu antropologicznego. Tak rozumiana kultura ma charakter interdyscyplinarny, nie zamyka się w ramach jednej dyscypliny szczegółowej.
- Wielu pedagogów podkreśla potrzebę integracji wiedzy z różnych dziedzin. Młodzież powinna się uczyć rozumienia złożonych zjawisk i poznawania kultury w całości i w jej wzajemnych związkach, odrębne dziedziny muzyki, plastyki, literatury, teatru czy filmu łączą bowiem wspólne źródła inspiracji, estetyczne założenia, treści, funkcje, elementy formy.

Po trzecie – ciekawość i pasja

1. Edukacja filmowa

- W dobie niezwykłego rozwoju kultury audiowizualnej, wydaje się konieczne wprowadzenie w szkole atrakcyjnych zajęć kształtujących świadomego odbiorcę. Obok uczenia czytania i rozumienia tekstu literackiego należy **uczyć świadomie odbierać przekazy audiowizualne** – uczyć patrzenia, interpretowania i krytycznego przeżywania filmu. Analizując obejrzane dzieło filmowe, uczniowie są kierowani ku pełnemu zrozumieniu tego wytworu kultury poprzez zagadnienia związane z montażem, realizacją scen, analizę metafory filmowej, dostrzeżenie symboli.

- Celem prowadzonych przeze mnie zajęć jest stymulowanie twórczości i pomysłowości uczniów oraz **ukierunkowanie na rozwijanie zdolności i pasji**. Uczniowie poznają podstawowe pojęcia z zakresu filmu. Są przygotowani do świadomego i krytycznego odbioru filmów. Oglądają dzieła wybitnych twórców, a także zapoznają się z twórczością swoich rówieśników. Zapoznają się z etapami tworzenia filmu. Uczą się pracy zespołowej, odpowiedzialności za powierzone zadanie. Kręcą filmy.

Film w szkole

Prowadzone przeze mnie formy:

- warsztaty filmowe;
- projekt edukacyjny z zakresu edukacji filmowo – medialnej;
- innowacja pedagogiczna „Bliżej filmu – z kulturą na co dzień”;
- uczniowskie projekty edukacyjne – „Historia filmu”;
- udział w Festiwalu Filmoteki Szkolnej.

Współpraca z MDKF „Iluzjon”

- Istotną pomocą w realizacji edukacji filmowej jest **udział uczniów w warsztatach** proponowanych przez Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Filmowy działający przy II LO w Krasnymstawie oraz w zajęciach w Pracowni Filmoteki Szkolnej w II LO w Krasnymstawie. W tym celu nawiązałam kontakt z lokalnym liderem Filmoteki Szkolnej i jednocześnie opiekunem MDKF, panią Ewą Magdziarz.

Uczniowie i film

2. Edukacja teatralna

- Nie mniej ważna w kształceniu młodego człowieka jest edukacja teatralna. **Program edukacji teatralnej** realizowany jest na lekcjach języka polskiego oraz podczas zajęć pozalekcyjnych, obejmuje wiedzę z zakresu historii teatru i terminologii teatralnej. Jego założeniem jest przekazanie uczniom wiedzy teoretycznej w celu jej praktycznego wykorzystania, czyli gry aktorskiej. Zajęcia pozwalają na rozwijanie umiejętności, zdolności i zainteresowań i pasji.

Popisy teatralne...

- Podczas różnych realizowanych przeze mnie form teatralnych uczniowie mieli możliwość **występowania w różnych rolach** – aktorów, reżyserów, charakteryzatorów, scenarzystów oraz recenzentów. Mieli wpływ na wybór przygotowywanych inscenizacji. Zawsze staram się rozwijać kreatywność, cenię oryginalność i dociekliwość.

Realizowane w szkole formy:

- przedstawienia przygotowywane przez uczniów po omówieniu lektur szkolnych – praca zespołowa;
- uczniowskie projekty edukacyjne – „Historia teatru”;
- inscenizacje przygotowywane z różnych okazji szkolnych:
 - „Wojewódzka Inauguracja Roku Szkolnego”
 - „Wojewódzkie obchody Dnia Edukacji Narodowej”
 - „Nadanie imienia szkole”
 - „150- lecie szkoły w Małochwieju”
 - „Lata dwudzieste, lata trzydzieste” i wiele innych.
- - happeningi: „Dzień dobrych życzeń”, „Biało – czerwona”

I wiele innych...

Udział w wydarzeniach teatralnych

- Uczniowie biorą **udział w przedstawieniach teatralnych**. W ubiegłym roku szkolnym uczestniczyli w spektaklu „Kosmos Gardzienic” w Ośrodku Praktyk Teatralnych w Gardzienicach. Brali też udział w warsztatach prowadzonych przez aktorów z Grupy Rafała Kmity oraz w spotkaniu z Leszkiem Mądzikiem. Daje to możliwość kontaktu ze sztuką wysoką. Uczy dokonywania właściwych wyborów oglądanych spektakli i krytycznego odbioru sztuki.

Inscenizacje szkolne

3. Edukacja czytelnicza

- Zgodnie z założeniami zawartymi we wstępie „Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla sześcioletnich szkół podstawowych i gimnazjów”, nadrzędnym celem pracy edukacyjnej nauczyciela jest **dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia**, a więc realizacja zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i pracy wychowawczej, które wzajemnie się uzupełniają. Poza tym nauczyciele, mając na uwadze rozwój osobowy ucznia, powinni współdziałać na rzecz tworzenia w świadomości uczniów zintegrowanego systemu wiedzy, umiejętności i postaw.

- Powszechnie uważa się, że uczniowie nie lubią czytać książek i tak rzeczywiście najczęściej jest. Rzadko zdarzają się uczniowie namiętnie czytający, wykorzystujący do tego celu każdą wolną chwilę (aczkolwiek tacy się też zdarzają). Jednak czytają najczęściej „dzieła” spoza kanonu lektur szkolnych.
Formy motywacji do czytania książek:
- Organizacja akcji „Gimnazjaliści czytają dzieciom”.
- Udział w Targach Książki w Warszawie.

Konkursy przedmiotowe

- Sukcesy w konkursach przedmiotowych to przede wszystkim ogromna praca, zarówno ze strony ucznia, jak i nauczyciela.
- Nawet najzdolniejsi uczniowie nie są w stanie poradzić sobie bez wsparcia nauczyciela – przewodnika, który potrafi rozbudzić w nich pasję, uświadomić potrzebę ciągłego samodoskonalenia.
- Każdy sukces musi być okupiony ciężką pracą.

„Wyplątacie na głębię...”

- Paulina Kostrzanowska w roku szkolnym 2014/2015 została laureatką trzech konkursów: ortograficznego, polonistycznego i chemicznego.
- Do konkursów przygotowywała się, uczestnicząc w wielu zajęciach indywidualnych – pozalekcyjnych.
- Sukces Pauliny to suma jej zdolności, pracowitości i ambicji. Praca z taką uczennicą to dla nauczyciela wyzwanie, ale też ogromna przyjemność i satysfakcja.

Dziękuję za uwagę!

Opracowała: Teresa Berbeć

Nauczyciel języka polskiego
w Zespole Nr 4 Gimnazjum Szkoły
Podstawowej
w Małochwieju Dużym